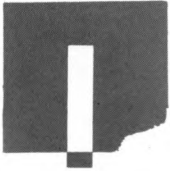

U POVODU INTERLIBERA '90

zložbom izdavaštva muzeja i galerija Jugoslavije na 10. Interliberu, Muzejski dokumentacioni centar iz Zagreba prezentira i promovira i taj važan segment muzejskoga rada.

Ovogodišnja, deveta smotra izdanja 109 muzeja i galerija obuhvaća 486 naslova objavljenih u protekloj godini i promocijom je raznovrsnih i bogatih tema, sadržaja i autora putem monografija, zbornika, vodiča, časopisa, kataloga, biltena i drugih publikacija, koje govore i o proširenoj muzejskoj djelatnosti – od sakupljanja muzejskih predmeta preko obrazovnog rada, public relationsa do znanstveno-istraživačkog rada.

U svojstvu snažnoga muzejskog izdavačkog centra već je sto godina prisutan Zemaljski muzej BiH iz Sarajeva u suradnji s kojim je uz izložbu promovirano i nekoliko najnovijih izdanja – vezanih uz tu godišnjicu.

U povijesti muzejskog izdavaštva samo je nekoliko jugoslavenskih muzeja uspjelo održati stogodišnji kontinuitet izlaženja poput Vjesnika za arheologiju i historiju Dalmatinsku (od 1878) Arheološkog muzeja iz Splita, Vjesnika Arheološkog muzeja u Zagrebu (od 1896) i promoviranih »Glasnika Zemaljskog muzeja BiH« (od 1889 i 1890. god.), za arheologiju, etnologiju i prirodne znanosti. »Glasnici« prezentiraju najnovija saznanja iz znanstvenih disciplina koje su predmet istraživanja Zemaljskog muzeja, brojnih stručnih i znanstvenih suradnika iz Jugoslavije i inozemstva. Ti su časopisi od velikog značenja za kulturnu povijest a uza zbornike radova sa znanstvenih međunarodnih i jugoslavenskih skupova, održanih u povodu 100. godišnjice Zemaljskog muzeja BiH na temu Bosna i Hercegovina u tokovima povijesnih i kulturnih kretanja u jugoistočnoj Evropi, te o mineralima, stijenama, izumrlom i živom svijetu BiH, kao i uz prošle godine objavljeni Arheološki leksikon BiH, svjedoče o dobroj orijentaciji Muzeja k otvorenoj stručno-znanstvenoj komunikaciji o svojim radovima s najširim jugoslavenskom i međunarodnom stručnom javnosti.

Izdanja su promovirali dr. Almaz Dautbegović, direktor Zemaljskog muzeja BiH, i dr. Ante Rendić-Miočević, direktor Arheološkog muzeja iz Zagreba. Uz tu promociju predstavljena su i najnovija izdanja MDC-a. Namjera je organizatora MDC-a da se na sljedećim izložbama muzejskog izdavaštva promovira ne samo značajno jubilarno izdavaštvo već i izbor novih naslova i tema u muzejskoj djelatnosti, za što već i ovogodišnja izložba daje dobre osnove.

B. Š.

Primljeno: 17. 4. 1990.

STOGODIŠNJIKA IZDAVAČKE DJELATNOSTI ZEMALJSKOG MUZEJA BOSNE I HERCEGOVINE

Almaz Dautbegović
Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine
Sarajevo

emaljski muzej Bosne i Hercegovine obilježio je 1988. sto godina postojanja i rada. Lani je imao stogodišnjicu izdavačke djelatnosti, jubilej koji obilježava i ovom prigodom, na Interliberu '90. Godinu dana nakon osnivanja Muzeja je izdao prvi

broj stalnog godišnjaka Glasnika Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine, koji se od tada, uprkos povremenim krizama i poteškoćama, održao kao jedan od rijetkih naučnih časopisa u našoj zemlji i koji neprekidno izlazi sve do naših dana. Mnogi naučni časopisi, naročito u toliko prisutnom diskontinuitetu u svim sferama društvenog života kod nas, a posebno u oblasti kulture, izlaze određen broj godina pa se ugase. Naučni časopisi sa tradicijom od deset ili više decenija su, zapravo, rijetkost ili iznimka. Među takve iznimke spada i Glasnik.

Od 1888. godine do danas Zemaljski muzej je okupio na saradnju više od 500 stručnjaka koji su objavili više stotina radova iz različitih naučnih oblasti. Na taj se način domaća, a dobrim dijelom i strana javnost sistematski upoznavala s rezultatima naučnih istraživanja koja su obavljena na tlu Bosne i Hercegovine. Glasnik Zemaljskog muzeja svrstava se u red naših uglednijih naučnih časopisa; poznat je i van granica naše zemlje, pa na taj način putem razmjene saradujemo sa više od 500 naučnih i kulturnih institucija u 40 zemalja na pet kontinenata. Ta razmjena pridonosi obogaćivanju fonda od nekoliko stotina stranih časopisa koje, da ne izlazi ova i ovakva publikacija, naša institucija i Republika ne bi imale.

Treba spomenuti i štampanje posebnih izdanja – monografskih radova, preko kojih se javnost u Bosni i Hercegovini i Jugoslaviji, pa i u inostranstvu, također upoznavala sa najnovijim rezultatima iz pojedinih djelatnosti kojima se bave stručnjaci ove institucije i njeni vanjski saradnici.

Obilježavajući ovaj jubilej, prošle godine na Sajmu smo izložili i dvije značajne publikacije: Arheološki leksikon Bosne i Hercegovine i Spomenicu stogodišnjeg rada Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine 1888–1988.

Ovaj put, to činimo sa nekoliko publikacija a posebno ukazujemo na tri jubilarne sveske Glasnika Zemaljskog muzeja: arheologiju, etnologiju i prirodne nauke, u kojima su objavljeni radovi istaknutih naučnih radnika Zemaljskog muzeja, naših saradnika iz Bosne i Hercegovine i Jugoslavije (ukupno 46 autora iz oblasti arheologije (praistorije, antike, srednjeg vijeka), etnologije, folkloristike i etnomuzikologije, te prirodnih nauka (botanike, zoologije, geologije) na 46 araka, odnosno 755 strana, a u kojima su iznesena najnovija saznanja iz naučnih disciplina koje su predmet istraživanja našeg muzeja.

Čine nam se vrijednim pažnje i zbornici radova sa naučnih skupova održanih u okviru obilježavanja stogodišnjice postojanja i rada Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine:

1. Međunarodni naučni skup Bosna i Hercegovina u tokovima istorijskih i kulturnih kretanja u jugoistočnoj Evropi.

Skup je okupio eminentne naučne radnike, arheologe, istoričare i etnologue iz Jugoslavije i inostranstva, koji su razmatrali položaj i ulogu Bosne i

Hercegovine u složenim tokovima istorijskih i kulturnih kretanja u jugoistočnoj Evropi, od praiistorijskih epoha do savremenog doba, stavljajući akcent na doprinos Zemaljskog muzeja u izučavanju tih kretanja.

2. Jugoslovenski naučni skup iz oblasti prirodnih nauka Minerali, stijene, izumrla i živi svijet Bosne i Hercegovine. Istaknuti naučnici (95 autora) bavili su se problematikom koja se odnosi na geološko-paleontološka i mineraloško-petrografska istraživanja, kao i istraživanja živog svijeta, u prvom redu Bosne i Hercegovine s aspekta floristike i faunistike, te taksonomije, biogeografije i ekologije.

Nadamo se da će naučna i šira kulturna javnost sa interesovanjem prihvatiti i povoljno ocijeniti ove naše publikacije.

Primljeno: 17. 4. 1990.

SUMMARY

A hundred years of publishing in the Regional Museum of Bosnia and Herzegovina

Almaz Dautbegović

The Regional Museum of Bosnia and Herzegovina celebrated its centenary in 1988. A year after it was founded in 1898 the first number of an annual periodical was published, called the Herald of the Regional Museum of Bosnia and Herzegovina. The Herald is one of the few scholarly periodicals in Yugoslavia to have been continuously published until the present day. The Herald published themes on archaeology, ethnology and the natural sciences. Special editions and proceedings of conferences are published by the Museum. The centenary of the publishing activities was commemorated in the Interliber '90 book exhibition as part of the Exhibition of Publications of Yugoslav Museums and Galleries.

MAJ U MUZEJU

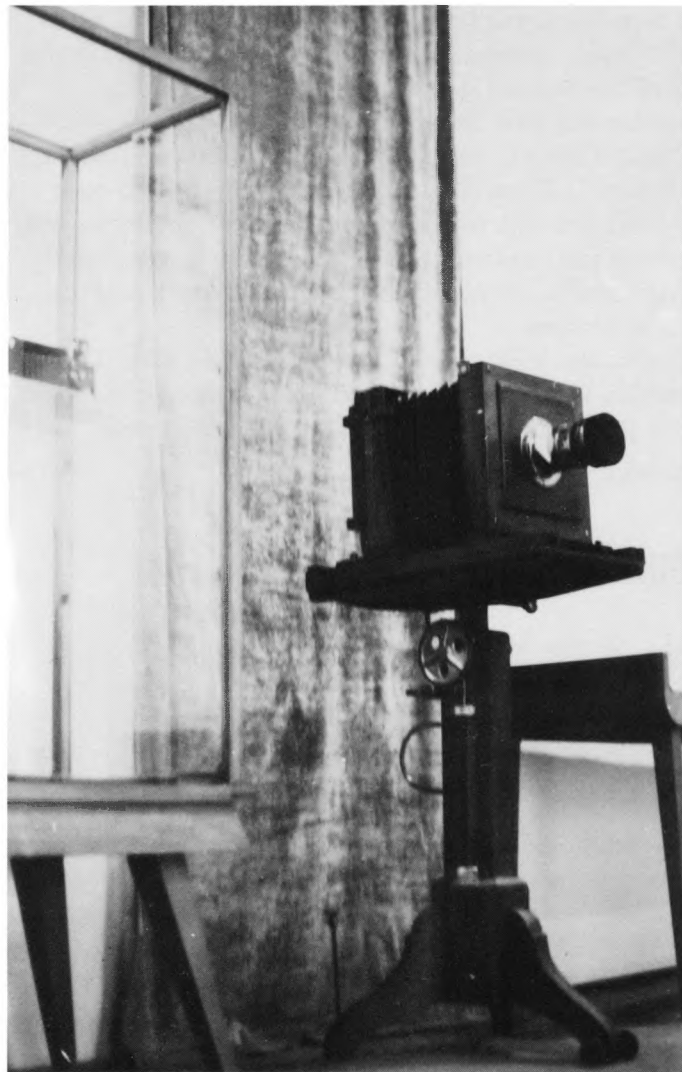
Dragana Jovanović-Večanski
Narodni muzej
Vršac

talni pokušaji radnika Narodnog muzeja u Vršcu da uspostave komunikaciju sa sredinom u kojoj se nalaze i svojim delovanjem stimulišu kreativniji i angažovaniji odnos prema kulturnom nasleđu, ove su godine urodili plodom.

Na inicijativu Muzejskog dokumentacionog centra iz Zagreba, stručno veće Muzeja odlučilo je da se mesec maj nazove Maj u muzeju i široko otvore vrata publici u zgradi Muzeja i Apoteci na stepenicama, gde su izložbene prostorije. Veliki ilustrovani pano u centru grada pozivao je građanstvo na izložbe da upozna bogato arheološko, etnološko, umetničko i istorijsko nasleđe svoga zavičaja.

Od 5. maja 1989. do 21. maja 1989. svakog dana pre i posle podne u zgradi Muzeja bila je otvorena izložba *Oružje od praiistorije do danas* u organizaciji Istorijskog i Arheološkog odeljenja. Izložbu je postavio kustos istoričar Dragutin Petrović. Prikazan je razvoj oružja od njegovih prapočetak, kada se nije razlikovalo od oruđa za rad, preko bronzanog doba, kada se oružje jasno diferencira od oruđa i postaje gotovo isključivo sredstvo za borbu među

Detalj s izložbe starih fotoaparata u Narodnom muzeju Vršac

ljudima, do srednjeg veka, turskog perioda, XVIII–XX veka i oružja iz NOB-a. Prikazano je hladno i vatreno oružje, raznovrsni oblici bodeža i ručnog vatrene oružja, pušaka, pištolja, revolvera.

U isto vreme u zgradi Apoteka na stepenicama priredena je izložba *Čarolije veza* iz Etnološkog odeljenja. Postavku je radila etnolog Dragana Jovanović-Večanski. Prikazan je bogat izbor srpskog i rumunskog vezenog materijala sa područja južnog Banata od XIX veka do danas, uzimajući u obzir tehniku izrade. Mogli su se videti različiti delovi nošnje i kućnog tekstila, prema vrsti niti (svileni, vuneni, laneni, zlatni), prema boji, vrsti boda (vez krstićima, plosni, lančani), prema vrsti šare (reljefna, aplicirana), prema tehničkoj izradi (ručni ili mašinski).

U istoj zgradi posetilac je mogao da pregleda stalnu postavku *Iz istorije zdravstvene kulture* i Spomen-sobu »Sećanje na Paju Jovanovića«.

U okviru Yu Video Festa (19, 20. i 21. maja) i Međunarodnog dana muzeja, Narodna tehnika i Filatelističko društvo u saradnji sa Muzejem realizovali su izložbu starih fotoaparata i razglednica Vršca. Postavku je uradila kustos istoričar Anica Medaković u zgradi Apoteka na stepenicama. Izloženo je 15 starih foto-aparata iz privatnog vlasništva i 160 starih razglednica iz zbirke Muzeja i privatnih kolekcionara. Izložba je svečano otvorena 18. maja 1989. a prigodnu reč na otvaranju je izrekao književnik Dušan Belča. Istog dana prikazivane su video-kasete iz oblasti etnologije Verovanje u bilje i Keramika